

CELNÍ SPRÁVA ČR

Generální ředitelství cel

Metodická informace č.: 16 / 2024

Věc: Postup správce daně při rozhodování o prominutí příslušenství daně a při zpracování podnětu k hromadnému prominutí daně nebo příslušenství daně

Datum schválení: 12/12/2024	Počet příloh: 1 Účinnost: 13/12/2024

ČÁST PRVNÍ OBEČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 1 Předmět úpravy

- (1) Tato metodická informace upravuje postup správce daně (celního úřadu) při rozhodování o prominutí příslušenství daně podle ustanovení § 259 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a při zpracování podnětu k hromadnému prominutí daně nebo příslušenství daně podle ustanovení § 260 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.
- (2) Pokud správce daně rozhodne o prominutí příslušenství daně nad rámec této metodické informace, bude nezbytné rozhodnutí správce daně vždy poměřovat s pravidly pro poskytnutí veřejné podpory nebo podpory „de minimis“ upravenými samostatným vnitřním aktem řízení.

Čl. 2 Právní předpisy

Správce daně postupuje zejména podle následujících obecně závazných právních předpisů:

- a) zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“),
- b) zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správních poplatcích“).

Čl. 3 Vymezení pojmů

Pro účely této metodické informace se rozumí:

- a) daní peněžité plnění podle ustanovení § 2 odst. 3 a 4 daňového řádu,
- b) příslušenstvím daně penále, pokuta za opožděné tvrzení daně, úrok z prodlení a úrok z posečkané částky, které jsou ukládány nebo vznikají podle daňového zákona,

- c) prominutím příslušenství daně řízení podle ustanovení § 259 daňového řádu, kde odstavec 1 stanoví správci daně pravomoc zcela nebo částečně prominout příslušenství daně za použití ustanovení § 259a až § 259c daňového řádu,
- d) hromadným prominutím daně nebo příslušenství daně řízení podle ustanovení § 260 daňového řádu,
- e) posečkáním povolení posečkání úhrady daně podle ustanovení § 156 daňového řádu, popřípadě rozložení její úhrady na splátky,
- f) nedoplatkem částka daně, která není uhrazena a uplynul již den její splatnosti; nedoplatkem je rovněž neuhrazené příslušenství daně, u kterého již uplynul den splatnosti, popřípadě též neuhrazená částka zajištěné daně,
- g) živelní pohromou nezaviněný požár a výbuch, blesk, vichřice s rychlostí větru nad 75 km/h, povodeň, záplava, krupobití, sesouvání půdy, sesuny půdy a skalní zřícení, pokud k nim nedošlo v souvislosti s průmyslovým nebo stavebním provozem, sesouvání nebo zřícení lavin a zemětřesení dosahující alespoň 4. stupně mezinárodní stupnice udávající makroseismické účinky zemětřesení.

ČÁST DRUHÁ POSTUP SPRÁVCE DANĚ PŘI ROZHODOVÁNÍ O PROMINUTÍ PŘÍSLUŠENSTVÍ DANĚ

Čl. 4 Obecné zásady

- (1) Řízení ve věci prominutí příslušenství daně podle ustanovení § 259a až 259c daňového řádu je zahájeno dnem, kdy žádost o prominutí příslušenství daně byla doručena správci daně věcně a místně příslušnému k rozhodnutí. Žádat však lze pouze o prominutí příslušenství daně, které vzniklo ode dne nabytí účinnosti zákona č. 267/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, tedy od 1. ledna 2015 (čl. VII bod 3 a 4 ve spojení s čl. XXV tohoto zákona). Žádat o prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně lze pouze v případě pokuty vzniklé ode dne účinnosti zákona č. 283/2020 Sb., kterým se mění daňový řád, a další související zákony, tedy od 1. 1. 2021.
- (2) Žádost o prominutí příslušenství daně se podává u věcně a místně příslušného správce daně. Podáním žádosti je zahájeno řízení o celé výši příslušenství daně stanovené platebním výměrem, nebo dodatečným platebním výměrem bez ohledu na to, že v konkrétním případě daňový subjekt žádal pouze o částečné prominutí příslušenství daně. Nebyl-li vydán platební výměr, nebo dodatečný platební výměr, musí být přesně specifikováno příslušenství daně jiným způsobem. Správce daně vždy posoudí celou částku podle kritérií z této metodické informace a promíne částku, kterou lze prominout, příp. vydá zamítavé rozhodnutí. Rozhodnutím, kterým je určitá částka příslušenství daně promíjena, i kdyby se jednalo pouze o část konkrétního příslušenství daně, je rozhodnuto o celém konkrétním příslušenství daně, a je tak založena překážka věci pravomocně rozhodnuté.
- (3) Přijetí žádosti o prominutí příslušenství daně podléhá správnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, podle položky č. 1, bodu 1, písm. c) Sazebníku, který je přílohou zákona o správních poplatcích. Správní poplatek se vybírá za každou daň, které se žádost daňového subjektu týká (za jeden druh daně i na více zdaňovacích obdobích), a za každý daňový subjekt, podává-li jednu žádost více daňových subjektů. V případě, že požadovaná úleva činí trojnásobek nebo méně než trojnásobek stanovené sazby poplatku, přijetí takové žádosti správnímu poplatku nepodléhá. Při vyměření a vybírání

správního poplatku, jakožto i při jeho nezaplacení, správce daně postupuje v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o správních poplatcích.

Příklady:

1. *V případě žádosti o prominutí příslušenství na spotřební dani z minerálních olejů za zdaňovací období leden až duben, je hrazen správní poplatek za každou daň i na více zdaňovacích obdobích, tedy ve výši 1 000 Kč,*
 2. *V případě žádosti o prominutí příslušenství na spotřební dani z minerálních olejů a spotřební dani z lihu, je hrazen správní poplatek za každou daň, tedy ve výši 2 000 Kč.*
- (4) Při rozhodování o žádosti o prominutí příslušenství daně správce daně vychází z podkladů, které má k dispozici v daňovém spisu daňového subjektu, z příslušných aplikací a evidencí, a rovněž z tvrzení uvedených v žádosti a z dokladů, které ke své žádosti daňový subjekt připojil. Správce daně zjišťuje, zda existují a jsou prokázány zákonné podmínky, pro které může příslušenství daně prominout. Pokud daňový subjekt splní své břemeno tvrzení v tom smyslu, že žádost o prominutí příslušenství daně obsahuje precizně popsání důvodů, pro které žádá prominout, avšak daňový subjekt své tvrzení uvedené v žádosti nedoloží, a ani správce daně nemá tvrzení daňového subjektu jakkoliv podepřeno obsahem daňového spisu, nese daňový subjekt riziko možného negativního rozhodnutí v dané věci. V případě podané žádosti o prominutí příslušenství daně se jedná ryze o dispozitivní úkon daňového subjektu, a proto daňový subjekt nemůže být nucen k prokázání tvrzených skutečností, a to i s ohledem na znění ustanovení § 92 odst. 4 daňového řádu.
- (5) K prominutí příslušenství daně může dojít do doby uplynutí lhůty pro placení daně, a to i poté, kdy došlo k jeho úhradě (§ 259 odst. 2 daňového řádu). Lhůta pro vydání rozhodnutí o prominutí příslušenství daně je stanovena v délce 3 měsíců ode dne doručení podání osoby zúčastněné na správě daní správnímu orgánu, ve výjimečných a zvláště složitých případech může tato lhůta být 6 měsíců. Jedná se o maximální možnou lhůtu, správce daně rozhoduje o prominutí příslušenství daně bezodkladně.
- (6) Ve všech rozhodnutích správce daně, týkajících se promíjení příslušenství daně, o němž se rozhoduje, musí být přesně specifikováno, kterým platebním výměrem, nebo dodatečným platebním výměrem bylo stanoveno, v jaké výši, a jaká výše byla prominuta. Nebyl-li vydán platební výměr, nebo dodatečný platební výměr, musí být přesně specifikováno promíjené příslušenství daně jiným způsobem. Bude-li daňový subjekt v jedné žádosti žádat o prominutí několika příslušenství, přičemž o některých lze rozhodnout meritorně a o některých mimo meritum věci, musí správce daně rozhodnout o celém předmětu řízení, to znamená, že meritorně rozhodne o příslušenství daně, u něhož je to možné, a zastaví řízení či odloží žádost u příslušenství daně, které nelze projednat meritorně. Proti meritornímu rozhodnutí o prominutí příslušenství daně či zamítnutí žádosti nejsou připuštěny opravné prostředky (§ 259 odst. 4 daňového řádu).
- (7) Jestliže byla daňovému subjektu původní žádost o prominutí příslušenství daně zamítnuta, a jestliže daňový subjekt ve své nové žádosti, podané nejdříve po 60 dnech ode dne oznámení zamítavého rozhodnutí, neuvádí jiné důvody, než obsahovala jeho původní žádost, správce daně žádost o prominutí příslušenství daně odloží. O odložení musí být daňový subjekt vyrozuměn (§ 259 odst. 3 daňového řádu).
- (8) V případě, že žádost o prominutí příslušenství daně naplňuje náležitosti podle ustanovení § 260 daňového řádu, bude správce daně v řízení postupovat podle části třetí této metodické informace.
- (9) [REDACTED]

Čl. 5

Žádost o prominutí penále

- (1) Ustanovení § 259a daňového řádu stanoví dvě základní podmínky, které musí být při podání žádosti o prominutí penále splněny. Těmito podmínkami je skutečnost, že žádost o prominutí penále lze podat nejpozději do 3 měsíců ode dne právní moci platebního výměru, kterým bylo rozhodnuto o povinnosti uhradit penále, a rovněž skutečnost, že ke dni vydání rozhodnutí o prominutí penále musí být uhrazena daň, k níž se penále váže.
- (2) Pro zachování lhůty podání žádosti o prominutí penále podle předchozího odstavce se uplatní obecná pravidla obsažená v ustanovení § 35 daňového řádu. Lhůta neběží po dobu:
 - a) řízení o povolení posečkaní úhrady daně, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla (lhůta neběží ode dne, kdy žádost o povolení posečkaní došla věcně a místně příslušnému správci daně, nebo od zahájení řízení z moci úřední, do právní moci rozhodnutí o povolení posečkaní),
 - b) posečkaní úhrady daně, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla (lhůta, po kterou lhůta pro podání žádosti o prominutí penále neběží, je vymezena shodně s dobou povoleného posečkaní; to však platí v případech, kdy lhůta běží, neboť nelze stavět lhůtu, která již uplynula).

Čl. 6

Žádost o prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně

- (1) Ustanovení § 259aa odst. 1 daňového řádu stanoví, že daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně o prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně, pokud bylo podáno daňové tvrzení, v důsledku jehož včasného nepodání tato pokuta vznikla, nebo pokud se toto podání stalo bezpředmětným. Daňový subjekt tedy může podat žádost o prominutí buď poté, co opožděně podal příslušné daňové tvrzení, anebo pokud jej pro bezpředmětnost již podat nemohl (§ 259 odst. 2 daňového řádu).
- (2) Řízení o žádosti o prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně může být zahájeno jen na návrh daňového subjektu. Ten může požádat o prominutí pokuty v plné výši či její části. Žádost se podává u toho správce daně, který o pokutě platebním výměrem rozhodl, nebo má rozhodnout.
- (3) Žádost o prominutí pokuty je možné podat i před vydáním platebního výměru o stanovení pokuty. Shledá-li správce daně žádost o prominutí pokuty za této situace důvodnou, o povinnosti platit pokutu rozhodne platebním výměrem a zároveň rozhodne o prominutí pokuty.

Čl. 7

Žádost o prominutí úroku z prodlení a úroku z posečkané částky

- (1) Ustanovení § 259b odst. 1 daňového řádu stanoví, že daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně o prominutí úroku z prodlení, nebo úroku z posečkané částky, pokud byla uhrazena daň, v důsledku jejíhož neuhrazení úrok vznikl.

- (2) V případě žádosti o prominutí úroku z posečkané částky mohou nastat dvě situace. Pokud daňový subjekt dodržel všechny podmínky z rozhodnutí o povolení posečkání, může podat žádost o prominutí úroku z posečkané částky po skončení doby posečkání. Pokud však rozhodnutí o povolení posečkání pozbylo účinků, musí být ke dni vydání rozhodnutí o prominutí úroku z posečkané částky plně uhrazena dlužná daň.

Čl. 8 Zastavení řízení

- (1) Nejsou-li splněny podmínky stanovené v čl. 5 odst. 1, nebo čl. 7 této metodické informace, správce daně řízení zastaví podle ustanovení § 106 odst. 1 písm. e) daňového řádu. Jedná se o procesní rozhodnutí, které nezakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté, a daňový subjekt tudíž může podat novou žádost o prominutí příslušenství daně.
- (2) Správce daně řízení podle ustanovení § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu zastaví v případech, kdy daňový subjekt podá žádost o prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně, aniž by splnil podmínku podle čl. 6 odst. 1 této metodické informace, tedy aniž by podal příslušné daňové tvrzení ve vztahu k pokutě, s výjimkou bezpředmětnosti jeho podání.
- (3) Správce daně řízení podle ustanovení § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu zastaví v případech, žádá-li daňový subjekt o prominutí daně, k jejímuž prominutí není správce daně zmocněn ani dle daňového řádu, ani dle zvláštních hmotněprávních předpisů.

Hlava I Okolnosti vylučující prominutí příslušenství daně

Čl. 9 Daňová spolehlivost

- (1) Správce daně prvotně nezkoumá, v jakém rozsahu lze prominout, nýbrž zda lze vůbec prominout. Rozsah prominutí správce daně zkoumá až při kladném zodpovězení této prvotní otázky.
- (2) Správce daně neposuzuje daňovou spolehlivost v případech, kdy se jedná o daň, na kterou je vázáno příslušenství daně, o němž je rozhodováno nebo o další příslušenství/sankce související s touto daní; jinými slovy se zohledňuje jednání, které není skutkovým a právním základem uložení příslušenství daně, například penále, o jehož prominutí daňový subjekt žádá či související pokuty, nýbrž pouze jiná jeho daňově a účetně relevantní jednání¹⁾.
- (3) Daňový řád k posouzení žádosti o prominutí příslušenství daně stanoví v ustanovení § 259c odst. 2 podmínku, že prominutí příslušenství daně není možné, pokud daňový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy. **Za závažné porušení daňových nebo účetních předpisů** bude považována situace, kdy osoba, u níž se test spolehlivosti provádí,
- a) je/byla nespolehlivým plátcem (§ 106a) nebo nespolehlivou osobou (§ 106aa) podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (vzhledem k tomu, že osoba má status nespolehlivého plátce/osoby z titulu daně z přidané hodnoty, je zřejmé, že došlo z její strany k závažnému porušení daňových předpisů)²⁾;

¹⁾ Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 62/2017-37 ze dne 2. 8. 2017.

²⁾ Registr plátců daně z přidané hodnoty: http://adisreg.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/izdr/izdr.faces.

rozhodným okamžikem pro hodnocení je den zveřejnění rozhodnutí, že osoba je nespolehlivým subjektem,

- b) se zapojila do obchodů, u kterých existuje důvodná obava, že z nich nebude uhrazena daň, a proto byl u této osoby vydán zajišťovací příkaz, který nebyl ve lhůtě uhrazen; rozhodným okamžikem pro hodnocení je den následující po dni splatnosti zajišťovacího příkazu,
- c) porušila své zákonem stanovené povinnosti způsobem, který měl za následek vyměření daně podle pomůcek nebo doměření daně podle pomůcek oproti poslední známé dani nebo stanovení daně jejím sjednáním; rozhodným okamžikem pro hodnocení je den porušení povinností; nelze-li den porušení určit, je rozhodným okamžikem den marného uplynutí lhůty stanovené správcem daně k prokázání skutečností potřebných pro správné stanovení daně,
- d) závažně ztěžuje nebo ztěžovala, maří nebo mařila správu daní tím, že opakovaně včas nepodala daňové tvrzení a ke splnění této své ze zákona plynoucí povinnosti byla proto vyzvána správcem daně; za naplnění opakovanosti se v tomto případě považuje, pokud tato situace nastala alespoň dvakrát v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců; rozhodným okamžikem pro hodnocení je den následující po zákonem stanoveném dni pro podání posledního daňového tvrzení, k jehož podání byla osoba správcem daně následně vyzvána,
- e) se podílela na nelegálním skladování nebo dopravě nebo dovozu zboží, přičemž byla stanovena spotřební daň, daň z přidané hodnoty nebo celní dluh ve výši 250 000 Kč a více; rozhodným okamžikem pro hodnocení je den, kdy došlo ke vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit nebo den vzniku celního dluhu,
- f) nakládala s padělanými nebo pozměněnými tabákovými nálepkami nebo kontrolními páskami ke značení lihu; rozhodným okamžikem pro hodnocení je poslední den takového nakládání, nebo den zjištění, pokud poslední den takového nakládání nelze zjistit,
- g) je osobou, která byla pravomocně odsouzena pro daňový trestný čin³⁾,
- h) je osobou, již byla uložena pokuta (za spáchaný přestupek/platební delikt podle daňových a/nebo podle celních předpisů), která nesouvisí s příslušenstvím daně, o němž je rozhodováno, a jejíž horní hranice je zákonem stanovena na min. 250 000 Kč, případně dvě a více pokut, jejichž horní hranice je nižší než 250 000 Kč; rozhodným okamžikem pro hodnocení je den spáchání přestupku, kterým se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán,
- i) prováděla nedovolenou výrobu mimo daňový sklad; rozhodným okamžikem pro hodnocení je kdy došlo ke vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit,
- j) vylučovala denaturační prostředky z denaturovaného lihu nebo používala denaturovaný líh k jinému účelu, než pro který byl denaturován, nebo pozměňovala vlastnosti lihu nebo odstraňovala značkování a barvení nebo značkování z minerálních olejů; rozhodným okamžikem pro hodnocení je den, kdy došlo k ukončení výše uvedené činnosti, nebo den zjištění, pokud den ukončení takové činnosti nelze zjistit,
- k) nevede evidenci stanovenou právním předpisem nebo uloženou správcem daně; zejména se jedná o případy, kdy osoba porušila povinnost vést účetnictví, a to správně, úplně,

³⁾ Daňovým trestným činem se rozumí trestné činy uvedené v části druhé, hlavy VI, dílu 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, tj.

- zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby,
- neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby,
- nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení,
- porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží,
- padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti,
- padělání a pozměnění známek.

průkazně, srozumitelně, přehledně a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů; rozhodným okamžikem pro hodnocení je poslední den, kdy došlo k porušení takové právní povinnosti, nebo den zjištění, pokud den, kdy došlo k porušení takové právní povinnosti nelze zjistit,

- l) jinak závažně ohrožuje nebo porušuje řádný výkon správy daní.
- (4) Správce daně při posuzování porušení daňových a účetních předpisů rovněž zohlední také jemu známé objektivní důvody hodné zvláštního zřetele, které vedly k porušení těchto předpisů, bez ohledu na časové období podle odstavce 3. Může se jednat například o živelní pohromy, závažné zdravotní důvody či jiné osobní překážky, které daňovému subjektu bránily v řádném dodržování daňových a účetních předpisů.
- (5) Závažnost porušení daňových nebo účetních předpisů musí být v konkrétním případě najisto postavena prostřednictvím dostatečného odůvodnění rozhodnutí správce daně. Za závažné porušení nelze označit každé porušení daných předpisů, ale pouze porušení, které dosáhne takové intenzity, že jej příslušný správní orgán shledá za významně ohrožující nebo porušující účel správy daní. Závažným porušením předpisů přitom může být i jejich opakované, avšak méně závažné, porušení.
- (6) V rámci správního uvážení správce daně může přihlídnout k povaze velmi závažného porušení daňových nebo účetních právních předpisů, jež je skutkovým a právním základem příslušenství daně, o jehož prominutí daňový subjekt žádá, a s ohledem na povahu, intenzitu či jiné okolnosti tohoto porušení příslušenství daně neprominout i přesto, že by z pohledu podmínky podle § 259c odst. 2 a 3 daňového řádu bylo toto porušení irelevantní⁴⁾.

Čl. 10

Osoby, u nichž se posuzují okolnosti vylučující prominutí příslušenství daně

Okolnosti vylučující prominutí příslušenství daně podle čl. 9 správce daně zkoumá u daňového subjektu, který je fyzickou osobou, nebo v případě, kdy je daňovým subjektem právnická osoba u této osoby, nebo u osoby, která je členem jeho statutárního orgánu, neboť na takovou osobu se podle ustanovení § 259c odst. 3 daňového řádu hledí jako by také porušila daňové nebo účetní právní předpisy. Z tohoto pravidla vyplývá, že naplnění podmínek musí správce daně zkoumat u následujících osob:

- a) Je-li žadatelem o prominutí příslušenství daně fyzická osoba, bude se naplnění vylučující podmínky podle ustanovení § 259c odst. 2 daňového řádu zkoumat u:
- samotné fyzické osoby,
 - všech právnických osob, ve kterých fyzická osoba je nebo byla v uplynulých 3 letech statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu.
- b) Je-li žadatelem o prominutí příslušenství daně právnická osoba, bude se naplnění vylučující podmínky podle ustanovení § 259c odst. 2 daňového řádu zkoumat u:
- samotné právnické osoby,
 - statutárního orgánu této právnické osoby, tj. všech právnických nebo fyzických osob, které jsou jeho statutárním orgánem nebo jeho členem,
 - u právnických osob, jejichž statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu je nebo byla v předcházejících 3 letech právnická osoba žádající o prominutí příslušenství daně nebo její statutární orgán nebo člen jejího statutárního orgánu.

⁴⁾ Usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 236/2019-83 ze dne 26. 1. 2021.

Čl. 11 **Rozhodnutí o zamítnutí**

Je-li u daňového subjektu správcem daně shledáno závažné porušení daňových nebo účetních předpisů podle čl. 9, správce daně žádost o prominutí příslušenství daně zamítne (meritorním rozhodnutím) s řádným odůvodněním zamítnutí.

Hlava II **Rozsah prominutí příslušenství daně**

Čl. 12 **Rozsah a výpočet prominutí penále**

- (1) Podle ustanovení § 259a odst. 2 daňového řádu správce daně není při posuzování rozsahu prominutí penále vázán návrhem daňového subjektu. Podle tohoto ustanovení rovněž platí, že správce daně na základě posouzení rozsahu součinnosti daňového subjektu v rámci postupu vedoucího k doměření daně z moci úřední může prominout až 75 % penále. Kritériem pro posouzení rozsahu prominutí penále je tedy zohlednění rozsahu součinnosti daňového subjektu v rámci postupu vedoucího k doměření daně z moci úřední.
- (2) Správce daně v takovém případě bude postupovat tak, že nejprve vypočte částku penále, kterou je možné prominout (tj. 75 % ze stanoveného penále). Správce daně posoudí rozsah součinnosti daňového subjektu v rámci postupu vedoucího k doměření daně z moci úřední podle následující tabulky a při naplnění některých z bodů vypočte příslušnou procentní sazbu tak, že od vypočteného základu (75 % ze stanoveného penále) odečte všechna procentní snížení uvedená v tabulce za neplnění součinnosti.

	Rozsah součinnosti daňového subjektu v rámci postupu vedoucího k doměření daně z moci úřední	Procentuální snížení
1.	Daň byla stanovena podle pomůcek podle ustanovení § 98 daňového řádu bez součinnosti daňového subjektu.	- 100 %
2.	Daňový subjekt prokazatelně zatajil důkazní prostředky (§ 86 odst. 3 písm. e) daňového řádu).	- 100 %
3.	Daňový subjekt předložil prokazatelně pozměněné nebo padělané doklady.	- 100 %
4.	Daňový subjekt nereagoval na výzvu k odstranění pochybností podle ustanovení § 89 daňového řádu.	- 90 %
5.	Daňový subjekt neumožnil provedení místního šetření (§ 86 odst. 4 a § 82 odst. 1 a 2 daňového řádu).	- 30 %
6.	Daňový subjekt alespoň dvakrát během daňové kontroly nereagoval včas na výzvu správce daně podle ustanovení § 92 odst. 4 daňového řádu.	- 30 %
7.	Daňový subjekt na výzvu správce daně nepředložil všechny požadované doklady.	- 20 %

- (3) Správce daně posuzuje naplnění těchto podmínek ke dni vydání rozhodnutí o žádosti o prominutí příslušenství daně.

Čl. 13 **Rozsah a výpočet prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky**

- (1) Podle ustanovení § 259b odst. 2 daňového řádu správce daně není při posuzování rozsahu prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky vázán návrhem

daňového subjektu. Kritériem pro posouzení rozsahu prominutí úroku je zohlednění skutečnosti, zda k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit a zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku.

- (2) Správce daně posuzuje naplnění **kritéria ospravedlnitelného důvodu k prodlení**, přičemž bude brát zřetel na veškeré skutečnosti uvedené v následující tabulce, i přestože daňový subjekt tyto skutečnosti v žádosti výslovně neuvede, jsou-li tyto skutečnosti správci daně známy z jeho úřední činnosti. Správce daně posuzuje naplnění kritéria ospravedlnitelného důvodu k prodlení zpětně ke dni splatnosti daně či náhradní splatnosti daně tak, aby byly pokryty i situace, kdy má úhrada daně proběhnout v náhradní lhůtě splatnosti daně a daňový subjekt ji z ospravedlnitelného důvodu neprovede.

	Kritéria ospravedlnitelného důvodu k prodlení	Procentuální ohodnocení
1.	Jedná se o daňového dlužníka, který byl postižen živelní pohromou nebo jinou mimořádnou událostí v průběhu kalendářního roku, který se váže k platbě daně, příp. v kalendářním roce bezprostředně předcházejícím a následujícím.	100 %
2.	Úrok z posečkané částky vznikl při přechodu daňové povinnosti zůstavitele na dědice za období ode dne úmrtí zůstavitele do dne nabytí právní moci rozhodnutí o dědictví.	100 %
3.	Původní platba daně je daňovým dlužníkem vykonána omylem na jiný variabilní symbol nebo jiný účet správce daně, přičemž se současně nejedná o nejasnou platbu.	100 %
4.	Jedná se o daňového dlužníka, kterému nepříznivý zdravotní stav (dočasný nebo trvalý) zabránil plnit jeho daňové povinnosti (nutno doložit prokazatelným způsobem).	100 %
5.	Úrok z prodlení vznikl právnické osobě z důvodu dočasné neexistence statutárního orgánu v případech úmrtí jediného společníka, který byl zároveň i jediný statutární orgán.	100 %
6.	Prodlení s úhradou daně, k níž se váže úrok z prodlení, o jehož prominutí je žádáno, činilo maximálně 15 kalendářních dnů od původního dne splatnosti.	30 %
7.	Úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky byl stanoven na základě daňového tvrzení podaného daňovým subjektem bez výzvy správce daně.	20 %
8.	Daňovému subjektu byla posečkána úhrada daně, k níž se váže úrok z posečkané částky, o jehož prominutí je žádáno (§ 156 odst. 1, § 157a daňového řádu).	20 %

- (3) Ospravedlnitelný důvod prodlení je třeba zkoumat ke každému jednotlivému prodlení s platbou daně, jehož se daňový subjekt dopustil. Každý úrok z prodlení je třeba individualizovat ke konkrétnímu prodlení a každý takto individualizovaný úrok je třeba posuzovat zvlášť, tzn., že tvoří samostatný předmět řízení, musí být posouzen z hlediska ospravedlnitelného důvodu prodlení a kritérií uvedených níže, a musí o něm být rozhodnuto vlastním výrokem v rozhodnutí.
- (4) Splňuje-li daňový subjekt podmínky prominutí úroku v určitém rozsahu z několika důvodů uvedených v tabulce v odstavci 2, správce daně zohlední pouze nejvyšší procentuální výši.
- (5) V případě, kdy při posuzování rozsahu prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkání daňový subjekt nenaplnuje žádný z ospravedlnitelných důvodů k prodlení, uvedených

v tabulce v odstavci 2 a současně jím tvrzené důvody prodlení nelze ospravedlnit⁵⁾, správce daně již neposuzuje naplnění kritéria, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku podle odstavce 6 a vydá rozhodnutí o zamítnutí žádosti (meritorní rozhodnutí) s řádným odůvodněním zamítnutí. V rozhodnutí o zamítnutí žádosti je správce daně povinen posoudit všechny důvody uplatňované daňovým subjektem, resp. odůvodnit, proč tyto nelze považovat za ospravedlnitelné.

- (6) Je-li naplněn alespoň jeden z ospravedlnitelných důvodů k prodlení uvedených v tabulce v odstavci 2, posuzuje dále správce daně naplnění **kritéria, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku**. Dovolává-li se daňový subjekt aplikace tohoto kritéria, správce daně posuzuje jeho naplnění dle skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí o žádosti, přičemž bude brát zřetel na následující skutečnosti:

- a) Nepříznivá ekonomická a sociální situace u fyzických osob.

Správce daně posoudí výši ročního příjmu⁶⁾ daňového subjektu za předcházející zdaňovací období ve vztahu ke dvanáctinásobku minimální mzdy, která byla platná k 1. lednu aktuálního zdaňovacího období, a podle tabulky níže zjistí, o kolik lze zvýšit procentuální ohodnocení zjištěné podle tabulky v odstavci 2. Správce daně při posuzování příjmu daňového subjektu přihlédne ke konkrétním okolnostem případu.

	Výše příjmu daňového subjektu	Procentuální ohodnocení
1.	Do dvanáctinásobku minimální mzdy.	50 %
2.	Dvanáctinásobek minimální mzdy až dvaceti čtyřnásobek minimální mzdy.	40 %
3.	Dvaceti čtyřnásobek minimální mzdy až čtyřiceti osminásobek minimální mzdy.	30 %

- b) Existence důvodu k posečkání.

Daňový subjekt by splňoval některý z důvodů pro posečkání s úhradou daně, k níž se váže úrok (z prodlení i z posečkané částky), o jehož prominutí je žádáno (§ 156 daňového řádu), nebo daňovému subjektu bylo posečkání povoleno a důvody posečkání trvají. Daňovému subjektu náleží zvýšení procentuálního ohodnocení ve výši 50 %.

- c) Vznik úroku z posečkané částky v období od 1. 7. 2017 do 31. 12. 2020.

V případě, kdy daňovému subjektu v období od 1. 7. 2017 do 31. 12. 2020 vznikl úrok z posečkané částky podle ustanovení § 157 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020 v důsledku posečkání úhrady peněžitého plnění placeného v rámci dělené správy, u něž se aplikuje úprava úroku z prodlení speciální vůči úpravě obsažené v ustanovení § 252 a § 253 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020, bude daňovému subjektu prominuta část úroku z posečkané částky převyšující polovinu úroku z prodlení dle speciální právní úpravy, který by daňovému subjektu ve vymezeném časovém období vznikl za dobu odpovídající době povoleného posečkání, pokud by nedošlo k povolení posečkání. V případě vyhovění žádosti daňového subjektu o posečkání paradoxně dochází ke zhoršení jeho postavení a zcela zjevně se tak jedná

⁵⁾ Mělo by jít o výjimečný případ, který je z lidského hlediska omluvitelný a z hlediska materiálního představuje prohrěšek spíše formalistický. Možnost docílit prominutí úroku by tak neměla svědčit daňovým subjektům, které se do prodlení dostaly v důsledku vlastní liknavosti, nezodpovědnosti či úmyslného jednání.

⁶⁾ Pro účely této metodické informace je příjem vymezen v ustanovení § 3 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

o absurdní stav, který odporuje smyslu a účelu institutu posečkaní, jakož i sankčního systému správy daní jako celku.

- (7) Splňuje-li daňový subjekt podmínky prominutí úroku v určitém rozsahu z některého z důvodů uvedeného v tabulce v odstavci 2, a zároveň naplňuje některé z kritérií uvedených v odstavci 6, mezisoučet počítané procentuální výše může přesáhnout výši 100 %.

Čl. 14

Rozsah a výpočet prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně

- (1) Podle ustanovení § 259aa odst. 2 daňového řádu správce daně není při posuzování rozsahu prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně vázán návrhem daňového subjektu. Kritériem pro posouzení rozsahu prominutí pokuty je zohlednění skutečnosti, zda k prodlení s podáním daňového tvrzení došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit a zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost vzniklé pokuty.
- (2) Správce daně posuzuje naplnění **kritéria ospravedlnitelného důvodu k prodlení**, přičemž bude brát zřetel na veškeré skutečnosti uvedené v následující tabulce, i přestože daňový subjekt tyto skutečnosti v žádosti výslovně neuvede, jsou-li tyto skutečnosti správci daně známy z jeho úřední činnosti. Správce daně posuzuje naplnění kritéria ospravedlnitelného důvodu k prodlení s podáním daňového tvrzení zpětně, a to ve vztahu k době od vzniku povinnosti daňového tvrzení podat do doby, kdy došlo k jeho podání, případně do doby, kdy se podání daňového tvrzení stalo bezpředmětným.

	Kritéria ospravedlnitelného důvodu k prodlení	Procentuální ohodnocení
1.	Daňovému subjektu nepříznivý zdravotní stav (dočasný nebo trvalý) zabránil plnit jeho daňové povinnosti (nutno doložit prokazatelným způsobem).	100 %
2.	Daňový subjekt byl postižen živelní pohromou nebo jinou mimořádnou událostí v průběhu kalendářního roku, kdy mělo dojít k podání daňového tvrzení, nejpozději však do konce lhůty pro podání daňového tvrzení.	100 %
3.	K prodlení s podáním daňového tvrzení došlo u právnické osoby z důvodu dočasné neexistence statutárního orgánu v případech úmrtí jediného společníka, který byl zároveň i jediný statutární orgán.	100 %
4.	Daňové tvrzení bylo podáno daňovým subjektem opožděně, nicméně daň byla v době původní či náhradní splatnosti zcela uhrazena v případech, kdy daň bylo třeba uhradit.	70 %
5.	Prodlení s podáním tvrzení, k němuž se váže pokuta, o jejíž prominutí je žádáno, činilo maximálně 15 kalendářních dnů.	70 %
6.	Daňovému subjektu v předcházejících 5 po sobě jdoucích zdaňovacích obdobích nevznikla povinnost podat daňové tvrzení na dani, s níž se pojí opožděně podané daňové tvrzení.	75 %
7.	Pokuta vznikla při opožděném podání daňového tvrzení podaném daňovým subjektem bez výzvy správce daně.	50 %
8.	Pokuta vznikla při přechodu daňové povinnosti zůstavitele na dědice za období ode dne úmrtí zůstavitele do dne nabytí právní moci rozhodnutí o dědictví.	25 %

- (3) Splňuje-li daňový subjekt podmínky prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně v určitém rozsahu z několika důvodů uvedených v tabulce v odstavci 2, správce daně zohlední pouze nejvyšší procentuální výši.

- (4) V případě, kdy při posuzování rozsahu prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně daňový subjekt nenaplní žádný z ospravedlnitelných důvodů k prodlení, uvedených v tabulce v odstavci 2 a současně jím tvrzené důvody prodlení nelze ospravedlnit⁷⁾, správce daně již neposuzuje naplnění kritéria, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněné pokuty a vydá rozhodnutí o zamítnutí žádosti (meritorní rozhodnutí) s řádným odůvodněním zamítnutí. V rozhodnutí o zamítnutí žádosti je správce daně povinen posoudit všechny důvody uplatňované daňovým subjektem, resp. odůvodnit, proč tyto nelze považovat za ospravedlnitelné.
- (5) Je-li naplněn alespoň jeden z ospravedlnitelných důvodů k prodlení s podáním daňového tvrzení, posuzuje dále správce daně naplnění **kritéria, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost vzniklé pokuty**, přiměřeně podle čl. 13 odst. 6 a 7 této metodické informace.

Čl. 15

Zohlednění četnosti porušování povinností a vydání rozhodnutí

- (1) Správce daně od vypočtené procentuální sazby u prominutí penále (postup podle čl. 12), u prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky (postup podle čl. 13), nebo u prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně (postup podle čl. 14), odečte všechny naplněné skutečnosti z následujících procentních sazeb **za četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem**:

	Četnost porušování povinností při správě daní	Procentuální snížení
1.	Ke dni vydání rozhodnutí o žádosti eviduje správce daně u daňového subjektu vykonatelný nedoplatek z jiného daňového řízení, který je uveden na exekučním příkazu, nebo je starší šesti měsíců.	- 50 %
2.	Daňový subjekt měl v posledních třech letech více než jeden daňový nedoplatek, vůči kterému správce daně zahájil daňovou exekuci (pouze v případě, že se nejedná o daň, na kterou je vázáno příslušenství daně, o němž je rozhodováno).	- 50 %
3.	V posledních třech letech byla daňovému subjektu alespoň dvakrát pravomocně uložena pořádková pokuta podle ustanovení § 247 daňového řádu. Pro účely splnění této podmínky je rozhodné datum nabytí právní moci rozhodnutí.	- 50 %
4.	V posledních třech letech byla daňovému subjektu alespoň dvakrát pravomocně uložena pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle ustanovení § 247a daňového řádu. Pro účely splnění této podmínky je rozhodné datum nabytí právní moci rozhodnutí.	- 50 %
5.	V posledních třech letech byla daňovému subjektu alespoň dvakrát pravomocně uložena pokuta za opožděné tvrzení daně podle ustanovení § 250 daňového řádu. Pro účely splnění této podmínky je rozhodné datum nabytí právní moci rozhodnutí (pouze v případě, že se nejedná o daň, na kterou je vázáno příslušenství daně, o němž je rozhodováno).	- 50 %

- (2) Po posouzení skutečností podle této metodické informace správce daně zjistí, kolik daňovému subjektu zbylo ze základu k prominutí, a rozhodne o prominutí tohoto výsledku. Pokud daňovému subjektu nezůstane žádná částka k prominutí, správce daně žádost

⁷⁾ Mělo by jít o výjimečný případ, který je z lidského hlediska omluvitelný a z hlediska materiálního představuje prohřešek spíše formalistický. Možnost docílit prominutí pokuty by tak neměla svědčit daňovým subjektům, které se do prodlení dostaly v důsledku vlastní liknavosti, nezodpovědnosti či úmyslného jednání.

daňového subjektu zamítne. Pokud součet procentuální výše v případě postupu podle čl. 13 a 15 nebo čl. 14 a 15 přesáhne výši 100 %, správce daně promine 100 % částky.

- (3) Výsledná částka každého posuzovaného příslušenství daně k prominutí se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. V případě, že správce daně vydá rozhodnutí, kterým promíjí příslušenství daně stanovené více platebními výměry nebo dodatečnými platebními výměry, zaokrouhluje se na celé koruny nahoru každá dílčí výsledná částka zvlášť.

Čl. 16

Pomůcky pro výpočet prominutí příslušenství daně

- (1) Příklady výpočtů prominutí příslušenství daně podle čl. 12 až 15 jsou obsaženy v příloze této metodické informace.

(2)

[Redacted content]

(3)

[Redacted content]

ČÁST TŘETÍ

POSTUP SPRÁVCE DANĚ PŘI ZPRACOVÁNÍ PODNĚTU K HROMADNÉMU PROMINUTÍ DANĚ NEBO PŘÍSLUŠENSTVÍ DANĚ

Čl. 17

[Redacted content]

(1)

[Redacted content]

(2)

[Redacted content]

Čl. 18

[Redacted content]

(1)

[Redacted content]

(2)

[Redacted content]

(3)

[REDACTED]

(4)

[REDACTED]

ČÁST ČTVRTÁ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 19 Zrušovací ustanovení

[REDACTED]

Čl. 20 Účinnost

Tato metodická informace nabývá účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení ve Věstníku CS.

plk. JUDr. Jana Jarešová Ph.D.
ředitelka odboru
odbor 30 – Právní
Generální ředitelství cel

Příloha: Příklady výpočtů prominutí příslušenství daně